

Ministerstwo Zdrowia

Sekretarz Stanu

Józefa Szczurek-Żelazko

Warszawa, 30 marca 2020 r.

ZPP.050.37.2020

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw
Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,

Odpowiadając na pismo z dnia 12 marca 2020 r. dotyczące aktualnego stanu przygotowań miejsc detencji pozostających we właściwości Ministra Zdrowia w kontekście stwierdzanych przypadków zarażeń COVID-19, zwracam się z prośbą o przyjęcie poniższych informacji.

Z uwagi na charakter epidemii (drogi transmisji) trudno znaleźć uzasadnienie dla odmiennego traktowania którychkolwiek obywateli Polski. Opracowane, i w miarę potrzeb aktualizowane, procedury odzwierciedlają dynamicznie zmieniającą się sytuację epidemiologiczną i mają zastosowanie wobec, odpowiednio wszystkich pracowników ochrony zdrowia, pracowników służb, osób świadczących pracę, która nie może być wykonywana zdalnie – bez względu na miejsce wykonywania działań. Osoby korzystające ze świadczeń z zakresu opieki psychiatrycznej – niezależnie od jej formy czy przyczyny, tak jak osoby przebywające w izbach wytrzeźwień, nie mogą być dodatkowo stygmatyzowane. Intencją Ministerstwa Zdrowia, Rządu i odpowiednich służb jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim osobom przebywającym na terytorium RP. Należy podkreślić, że szacowanie ryzyka zakażenia poszczególnych populacji powinno być pozbawione kategoryzacji z uwagi na problem zdrowotny niezwiązany z czynnikami sprzyjającymi rozwojowi epidemii, a z określonymi zachowaniami. W związku z powyższym wskazywanie poszczególnych rodzajów placówek świadczących pomoc osobom jej wymagającym, wydaje się pozbawione niedyskryminującego charakteru.

Należy dołożyć szczególnej staranności – i jest to apel do wszystkich instytucji publicznych i mediów – by używany język pozostawał niestygmatyzujący i niedyskryminujący. Niewątpliwie słowa takie jak nosiciel czy nosicielstwo nie powinny być stosowane. Sprowadzają one osobę chorą do bezosobowego bytu, stanowiącego jedynie rezerwuar patogenu, potęgując jedynie lęk tak osób chorych, ich najbliższych oraz całego społeczeństwa.

Odnosząc się do szczegółowych pytań, w kontekście szpitali psychiatrycznych czy zakładów opiekuńczo-leczniczych należy podkreślić, że to do kompetencji Dyrektora danego podmiotu należy zapewnienie prawidłowej organizacji funkcjonowania placówki w obecnej sytuacji epidemiologicznej.

W zakresie stanu przygotowań wobec zagrożenia COVID-19, podległych Ministrowi Zdrowia, podmiotów leczniczych tj.: Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Branicach, Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Starogardzie Gdańskim i Krajowy Ośrodek Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w Garwolinie, Departament Zdrowia Publicznego i Rodziny uprzejmie przedstawia poniższe informacje stanowiące odpowiedź na przedstawione przez Rzecznika pytania.

- 1) W żadnym z ww. zakładów nie odnotowano osoby z podejrzeniem zarażenia COVID-19.
- 2) W celu przeciwdziałania wystąpieniu wirusa COVID-19 w:
 - Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w Starogardzie Gdańskim wprowadzono przy wejściu obowiązek dezynfekcji rąk oraz częstego mycia rąk w trakcie pracy, pomiaru temperatury ciała osób wchodzących do Ośrodka oraz zakaz odwiedzin pacjentów, a także ograniczenie do niezbędnego minimum wejść do Ośrodka innych osób nie będących pracownikami i pracę zdalną części pracowników administracji;
 - Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w Branicach wprowadzone zostały procedury przyjęcia chorego oraz izolacji;
 - Krajowym Ośrodku Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w Garwolinie:
 - Zarządzeniem Dyrektora nr 3 z dnia 4 marca 2020 r. zostały przekazane materiały związane z koronawirusem jak również został przeszkolony personel,
 - Zarządzeniem Dyrektora nr 4 z dnia 4 marca 2020 r. niezwłocznie wdrożono środki zapobiegające zakażeniu poprzez pomiar temperatur ciała dwa razy dziennie

u personelu i pacjentów Ośrodka, a także zabezpieczono podległy personel w dostęp do środków do dezynfekcji rąk jak również w niezbędne środki ochrony indywidualnej,

- Zarządzeniem Dyrektora nr 5 z dnia 4 marca 2020 r. wprowadzono ograniczenie dotyczące odwiedzin pacjentów,
- Zarządzenie Dyrektora nr 6 z dnia 10 marca 2020 r. wprowadzony został całkowity zakaz odwiedzin pacjentów,
- wprowadzono Procedury P03/KZ dotyczące ochrony przed epidemicznym ryzykiem COVID-19 oraz środki zapobiegające zakażeniu z dnia 10 marca 2020 r.

3) W zakresie działań zapobiegawczych mających na celu ograniczenie ryzyka zakażenia personelu medycznego, w ww. zakładach przeprowadzone zostały szkolenia m.in. z lekarzem przewodniczącym zespołu kontroli zakażeń zakładowych w Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w Starogardzie Gdańskim oraz szkolenie z higienicznego mycia rąk u wszystkich pracowników oraz pacjentów Regionalnego Ośrodka Psychiatrii Sądowej w Branicach.

4) Na terenie ww. zakładów, stosowane są środki zapobiegawcze w postaci higieny i dezynfekcji rąk pacjentów i personelu, instrukcji mycia i dezynfekcji pomieszczeń, dodatkowo rozmieszczone zostały łatwo dostępne pojemniki z płynem do odkażania rąk. Jednocześnie na bieżąco monitorowane są zalecenia przekazywane przez właściwe organy państwowe w zakresie sposobów postępowania w niniejszym obszarze.

W Krajowym Ośrodku Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w Garwolinie co godzinę przeprowadzana jest dezynfekcja wspólnie używanych powierzchni (klamek, poręcze bariery włączników, uchwytów, przycisków oraz wszelakich miejsc dotykowych) – co pół godziny klamek drzwi wejściowych. Zabronione zostało również noszenie jakiegokolwiek biżuterii.

5) W związku z zagrożeniem zarażeniem wirusem COVID-19 wprowadzono ograniczenia w postaci zakazu odwiedzin pacjentów, a także na terenie Regionalnego Ośrodka Psychiatrii Sądowej w Starogardzie Gdańskim w dostępie do sklepiku i kontaktów pomiędzy pacjentami różnych oddziałów. W Krajowym Ośrodku Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich wstrzymano prowadzenie zajęć lekcyjnych.

6) Patrz pkt. 2. Jednocześnie w Krajowym Ośrodku Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w Garwolinie zostały wstrzymane planowe przyjęcia do Ośrodka.

- 7) Dotychczas nie zaistniała potrzeba wprowadzenia izolacji pacjentów w obrębie ww. zakładów. Jednakże dysponują one odpowiednio wyposażonym pomieszczeniem do izolacji sanitarnej w razie potrzeby.
- 8) We wszystkich zakładach personel, który miał kontakt z pacjentem, wobec którego zachodzi podejrzenie wystąpienia zakażenia wirusem COVID-19 może zostać poddany kwarantannie, zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektoratu Sanitarnego.
- 9) W zakresie konwojowania pacjentów nie wprowadzono specjalnych procedur – w przypadku konieczności zastosowania konwojowania konieczne będzie skorzystanie z transportu sanitarnego.
- 10) W Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w Starogardzie Gdańskim są trzy izolatki z własnymi węzłami sanitarnymi. Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Branicach posiada jedną salę izolacyjną, natomiast Krajowy Ośrodek Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w Garwolinie nie dysponuje takim pomieszczeniem.
- 11) We wszystkich ww. zakładach wprowadzono bezwzględny zakaz odwiedzin pacjentów.
- 12) W przedmiocie dodatkowych środków ostrożności związanych z zapobieganiem zarażeniem wirusem COVID-19 wobec osób wchodzących na teren zakładów, jak już wspomniane zostało powyżej, ograniczono do możliwego minimum liczbę osób wchodzących na ich teren. Ponadto, osoby wchodzące i wychodzące mają mierzoną temperaturę jak również mają obowiązek dezynfekcji rąk.

Odnosząc się do Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym zgodnie z wytycznymi Wojewody Mazowieckiego w Ośrodku od dnia 5 marca 2020 r. wstrzymano odwiedziny pacjentów a od dnia 11 marca 2020 r. dokonywanie przez nich indywidualnych zakupów i nawiązywanie kontaktów z różnymi dostawcami. Kontakt z pacjentami jest możliwy do nawiązania jedynie telefonicznie lub korespondencyjnie. Zasada ta obowiązuje również w stosunku do pełnomocników pacjentów, którzy mogą nawiązać kontakt z pacjentem telefonicznie lub korespondencyjnie. Powyższa informacja została umieszczona na stronie internetowej Krajowego Ośrodka i Biuletynie Informacji Publicznej. Ograniczono również liczbę konsultacji medycznych realizowanych poza Ośrodkiem. Zasady opisane wyżej obowiązują do odwołania. Te informacje zostały także przekazane pacjentom z poszczególnych oddziałów Krajowego Ośrodka.

Wobec pracowników Ośrodka mających bezpośredni kontakt z pacjentami wdrożono codzienne pomiary temperatury ciała w momencie rozpoczęcia ich pracy. Dokonane dotąd pomiary nie wskazywały na to, aby w przypadku któregośkolwiek z pracowników istniało podejrzenie zarażenia koronawirusem, ponieważ nie obserwowano wyższej temperatury ciała, jak i innych objawów zakażenia. W ramach zapobiegania rozpowszechniania się wirusa zrezygnowaliśmy z odpraw porannych personelu jak również w czasie przekazywania zmian. Wszelkie środki ostrożności zostały również podjęte wobec pracowników administracji Ośrodka.

Jednocześnie Ministerstwo Zdrowia przekazuje w załączeniu do wiadomości pismo z dnia 24 marca 2020 r. skierowane do Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczące procedur bezpieczeństwa wobec pacjentów kierowanych na środek zabezpieczający (w ramach psychiatrii sądowej) – prewencja COVID-19.

Dodatkowo Ministerstwo Zdrowia przekazuje w załączeniu do wiadomości pisma z dnia 13 oraz 21 marca 2020 r. skierowane do Wojewodów dotyczące organizacji leczenia pacjentów psychiatrycznych wymagających leczenia lub izolacji w związku z COVID-19 oraz hospitalizacji pacjentów psychiatrycznych w stanie nagłym, z podejrzeniem COVID-19.

Z poważaniem,

Józefa Szczurek-ŻelazkoSekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

Zał. 1 - Pismo Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2020 r. znak: ZPP.743.41.2020,

Zał. 2 - Pismo Ministra Zdrowia z dnia 21 marca 2020 r. znak: ZPP.743.30.2020(2),

Zał. 3 - Pismo Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. znak: ZPP.743.30.2020.